

“No té cap sentit que els haiximites tornem a l'Iraq”

El rei Abdal-lah II de Jordània (Amman, 1962) parla sobre la imminent guerra a l'Iraq, la necessitat de revifar el procés de pau al Pròxim Orient i l'amenaça terrorista que comporta l'extremisme islàmic.

Abdal-lah II ascendí al tron del regne haiximita de Jordània com a hereu del rei Hussein, un cop mort aquest el 7 de febrer del 1999. Després d'un període de formació escolar a Anglaterra i a la costa est dels EUA, el futur oficial va ingressar a l'acadèmia militar britànica de Sandhurst. Abdal-lah II, que al començament parlava millor i amb més fluïdesa l'anglès que l'àrab, té en l'actualitat quaranta anys i és casat des del 1993 amb la palestina, experta en finances, Rania, de trenta-dos anys, amb la qual té tres fills.

—En els transcurs de les darreres setmanes els Estats Units han enllestit els preparatius per a atacar l'Iraq i han desplegat les tropes a la regió. Quan esclatarà la tercera guerra del Golf?

—Si parem esment en els darrers discursos del president George W. Bush així com en els esforços dels europeus i en el compromís personal del secretari general de les Nacions Unides, Kofi Annan, veurem que encara no s'han tancat totes les portes per a una solució pacífica. Els últims debats del Consell de Seguretat han deixat ben clar que el to dels responsables nord-americans s'ha fet més flexible.

—Vol dir que la guerra encara es pot evitar?

—Tots nosaltres estem parlant amb els iraquians per fer-los veure que han de fer les concessions que calga per satisfer les condicions de la comunitat internacional i, sobretot, les exigències

dels americans. No hi ha, crec, ni un sol país al Pròxim Orient o a Europa que no haja instat l'Iraq a deixar de banda el seu entossudiment. Tot i que no gaires, supose que la pau encara té possibilitats d'obrir-se camí.

—A les converses que tindrà aviat amb el canceller alemany, Gerhard Schroeder, intentaran abans que res evitar l'amenaça d'una acció unilateral dels nord-americans?

—La meua visita va ser acordada molt abans que esclatara la nova crisi de l'Iraq. El canceller alemany és un bon amic meu i un dels homes d'estat més influents del món. És, a sobre, una persona molt popular al Pròxim Orient. Sens dubte, en parlarem, del tema de l'Iraq. El cap de setmana passat vaig mantenir converses amb el president francès, Jacques Chirac, i l'anterior, amb el president Bush, amb el qual —esperem— em tornaré a trobar abans no acabe l'any. Tot plegat, està clar que cap de nosaltres no desaprofita cap oportunitat de rebaixar la tensió.

—Suposem que els inspectors d'armament de l'ONU tornen a reprendre la seua feina a l'Iraq en virtut d'un compromís del Consell de Seguretat, i que, tot seguit, troben tot d'entrebancs a l'hora de fer la seua tasca. Què passaria aleshores?

—Nosaltres, juntament amb la resta de països que mantenen contactes amb l'Iraq, mirem d'explicar a Bagdad que no fóra gens assenyat crear una situa-

Abdallah II és el rei del país que té més a perdre si esclata un conflicte amb l'Iraq. És per això que insisteix a mantenir la confiança a solucionar la qüestió sense recórrer a la guerra: "No hi ha, crec, ni un sol país al Pròxim Orient o a Europa que no haja instat l'Iraq a deixar de banda el seu entossudiment. Tot i que no gaires, supose que la pau encara té possibilitats d'obrir-se camí."

ció que justificara un atac. Occident, sobretot, veuria en una tàctica de dilació un greu acte d'insolència.

—Aquestes advertències han provocat la reacció desitjada a Bagdad?

—No ho sé.

—Els estats àrabs germans seus es fan enrere l'un després de l'altre i donen ajut militar als americans, siga concedint-los el permís d'utilització de bases militars, atorgant-los llicència per sobrevolar el seu espai aeri o donant-los suport logístic. Quina posició adoptarà Jordània envers els americans?

—La nostra situació actual és molt i molt complicada. Mantenim relacions amistoses tant amb Israel com amb l'Iraq. Si arran d'un atac americà arribara a produir-se un conflicte armat entre Israel i l'Iraq, ens trobaríem enmig d'un foc creuat de conseqüències nefastes. És per això que cerquem amb tant de deler una eixida a la crisi. No parem de remarcar que Jordània no posa el nas en els assumptes d'altres països. Això, però, no vol dir que vulguem impedir que el nostre territori siga utilitzat per atacar algú que és veí nostre. I això ho saben tots, no solament els americans.

—Per a molts ciutadans jordans, Saddam Hussein és un heroi, per la manera com planta cara als americans. D'altra banda, vostè s'esforça obertament per mantenir bones relacions amb Washington. Això no provoca un conflicte amb els seus compatriotes?

—Hi ha dos punts que expliquen la popularitat de Saddam al carrer: primer, el conflicte palestí; i segon, la crisi actual de l'Iraq.

—Comente això amb més detall, per favor.

—Els meus compatriotes... [la major part dels quals prové de Palestina] s'adonen que l'opinió pública mundial ja no té cap interès en el conflicte israelopalestí. S'hi afegeix que al món àrab, i per tant a Jordània, hi ha la impressió generalitzada que determinats estats occidentals no mantenen una actitud correcta ni neta. Tot de compatriotes meus pensen que Occident, després d'haver esquinçat el poble palestí i haver llençat les seues pretensions a les escombraries de la història, ara passa comptes amb els que es van aixecar contra els plans d'Israel i els Estats Units. És precisament per això que insistim amb fermesa que cal tirar

endavant el procés de pau. Necessitem resultats. Certament, queda ben clar que la gent està frustrada i creu en teories conspiratives. L'home del carrer veu que, de ja fa temps, han fet malbé la infraestructura palestina i ara hi ha l'amenaça d'un atac contra l'Iraq. És, doncs, gaire estrany que molta gent es pregunte qui serà el pròxim?

—Si l'Iraq arriba a atacar Israel amb míssils, la resposta israeliana passaria, segons sembla planejar l'estat jueu, per l'espai aeri jordà. Pot dormir tranquil sent conscient dels estralls que això causaria?

—En aquest cas ens veuríem, sense tenir-hi part ni art, enmig d'una forta angúnia. Jordània, malauradament, no disposa dels mitjans suficients per defensar el seu espai aeri. Tot i això, des d'ara i fins al gener prendrem les mesures necessàries per protegir-nos de les armes bacteriològiques i químiques.

—Encara té l'esperança que no seran empesos a una guerra?

—Nosaltres som neutrals. Ara bé, reconec que els míssils Scud de Saddam ens donen molts maldecaps polítics. Volem assegurar-nos que Israel no en-

trarà en una dinàmica d'atac i contra-atac. Si acceptàrem un escut defensiu dels americans, no se'ns escapa que els iraquians hi podrien veure un acte hostil. És una situació extremadament delicada.

—Alguns exiliats iraquians i polítics nord-americans han considerat més o menys seriosament la possibilitat de reintroduir a Bagdad la vostra dinastia reial, la haiximita...

— ...Una idea que per a mi no té cap sentit. Als anys cinquanta del segle passat potser encara era acceptable posar al capdavant d'un país un dirigent vingut de fora. Però, avui dia, com pot haver-hi al capdavant d'un estat una persona que ha estat vint o trenta anys fora del seu país? És una pretensió ben poc realista.

—Com col·laboraria Jordània amb un govern militar imposat a l'Iraq pels americans?

—Si s'esdevé un atac contra l'Iraq, a Bagdad hi haurà segurament un rè-

gim de transició amb un home fort col·locat per l'exèrcit dels EUA.

—Però sembla que no agrada gaire la idea que s'impose un cap de govern des de fora a un dels seus veïns.

—Això, ja només per motius purament pragmàtics, és del tot impossible. No crec que qui duga a terme l'atac ja tinga al cap els candidats que podrien substituir Saddam. No poden saber-ho. És que els alemanys acceptarien un cap de govern imposat des de fora? Els iraquians són un poble tan orgullós com l'alemany.

—Com el seu pare, també vostè tenia grans plans per fer del Pròxim Orient una regió pacífica i desenvolupada. De tot això, però, no s'ha fet res. Ben al contrari, el conflicte entre israelians i palestins és ara més greu que mai.

—Sovint, les coses, tot just abans de millorar, empitjoren. Jo encara sóc optimista. L'objectiu final —la creació d'un estat palestí— té una acceptació generalitzada, també del president

Bush. La iniciativa de pau presentada a la cimera àrab de Beirut satisfà els desigs israelians. Per primer cop tenim un mecanisme que fa possible una solució. Tenim al davant la llum a la fi del túnel; ara com ara hem d'ocupar-nos del túnel. Si es produeix l'atac a l'Iraq, creixerà la pressió sobre els israelians i els palestins pertot arreu del món i, així, totes dues parts es veuran forçades a signar la pau sobre la base de dos estats independents.

—A Jordània augmenten les veus dels qui demanen la ruptura amb Israel...

— ...Això no ens ha d'estranyar. Sempre que s'aguditza la situació a Cisjordània i a Gaza sorgeixen aquestes veus. Ara, el que passa és que els tancs hi roden sense parar, cada dia moren palestins; la situació alimentària és crítica, i l'estat de les coses insostenible. La ràbia domina els homes. Els americans comencen ara a comprendre-ho. Per primera vegada volen donar un ajut de 50 milions de dòlars.

2° Premi Barcanova de literatura infantil i juvenil

T'agraden els nens?

**Crear històries que els apassionin.
Personatges que es faran amics seus.**

Fins el proper dia 10 de gener de 2003 podràs presentar el teu original per participar en el II PREMI BARCANOVA DE LITERATURA INFANTIL I JUVENIL en llengua catalana.

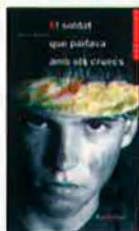
Un premi amb una important dotació econòmica per al guanyador (20.000 €) i per al finalista (6.000 €), i la publicació de les obres a les col·leccions SOPA DE LLIBRES i/o ANTAVIANA JOVE.

El dia 8 de maig de 2003, quan el jurat farà públic el seu veredict, coneixeràs si la teva obra farà feliç milers de nens. Perquè t'agraden.

* El premi implica la cessió de drets únicament de la primera edició de l'obra (5.000 exemplars per al guanyador i 3.000 per al finalista).

A ells sí

I es nota

Xavier Bertran i Teresa Broseta, guanyador i finalista respectivament del I PREMI BARCANOVA DE LITERATURA INFANTIL I JUVENIL 2002, han fet participis els nostres petits d'uns meravellosos exercicis de fantasia i sensibilitat. **El soldat que parlava amb els cruecs**, de Xavier Bertran i **Operació tarrubi**, de Teresa Broseta són lectures idònies i molt recomanables per a joves lectors.

Encara no els has comprat?

PUBLICADOR

COL·LABORADORS

Barcanova

Plegat: page 33, entrucó
08023 San Cugat
Tel. 93 217 20 30 • Fax 93 237 34 69
e-mail: barcanova@barcanova.es
www.barcanova.es

"Tant Sharon com el president Iàsser Arafat han de comprendre d'una vegada per totes que els somnis del Gran Israel i la Gran Palestina són irrealitzables."

Israel ha fet saber que transferirà 400 milions de dòlars provinents de recaptacions tributàries palestines que, en tot cas, ja havien vençut fa molt de temps.

—Malgrat tot, el primer ministre israelià, Ariel Sharon, ha afirmat sovint que ja hi ha l'estat palestí de molt de temps ençà: Jordània, la població de la qual és majoritàriament d'origen palestí.

—Això és retòrica. No crec que el *premier* encara ho crega. Jordània actua al Pròxim Orient com un interlocutor de confiança. De l'11 de setembre ençà ningú no dubta que aquesta part del món necessita una Jordània estable. Un dirigent iraquità fins i tot ha afirmat que si Jordània no existira, caldria inventar-la.

—Creu que Sharon aprofitarà la guerra de l'Iraq per fer realitat la seua vella amenaça de foragitar els palestins a Jordània?

—Hem deixat ben clar als americans i als israelians que això no ho acceptaríem mai.

—Penseu que la pau amb Sharon és possible?

—Tant Sharon com el president Iàsser Arafat han de comprendre d'una vegada per totes que els somnis del Gran Israel i la Gran Palestina són irrealitzables.

—Vostè pertany a una nova generació. El conflicte palestinoisraelià no fóra més fàcil de solucionar si també allí arribara al poder una nova generació de polítics?

—Jo sé per experiència pròpia que arrossege molt menys llast que la generació anterior. El 50% de la població del Pròxim Orient té menys de divuit anys. Tots volem viure millor: els jordans, els israelians i els palestins.

—Sempre ha advocat pel paper d'Europa en el procés de pau. La UE és realment una potència capaç de dur a terme canvis?

—El procés de pau sempre ha estat monopoli dels americans. No els interessa gens que altres actors hi participen. Jimmy Carter va ser el primer president nord-americà a col·laborar amb un equip de l'ONU, els europeus i la Unió Soviètica. Bush, Annan i Solana treballen ara en equip. Per als àrabs, Europa és un interlocutor de confiança. Els israelians, però, hi són més escèptics, com de tant en tant també els EUA. A sobre, l'experiència històrica dels europeus al Pròxim Orient és molt més pregona que la dels americans. Seria catastròfic que els europeus se'n retiraren.

—La darrera onada de terror, des del Iemen fins a Bali, sembla donar la raó als

qui veuen en el terror islàmic un xoc de les cultures.

—No hi és, aquest xoc. Pel que fa al terrorisme islàmic, tots hauríem pensat que una solució ràpida del conflicte al Pròxim Orient comportaria la fi de la violència. Sembla, però, que no és així. Siga com siga, és clar que no es tracta d'un problema entre cristians i musulmans, sinó d'un problema intern de l'islam.

Nosaltres hem combatut aquests extremistes des de fa dècades. Malauradament, els Estats Units han fomentat encara més els fonamentalistes, sobretot amb el conflicte de l'Afganistan. Al Pròxim Orient aquesta confrontació ideològica encara persistirà una dècada o dues. El problema cabdal és, però, a l'Àsia, on els musulmans no parlen àrab i molts tendeixen a interpretar l'Alcorà erròniament.

—Ossama bin Laden és àrab, i molts experts occidentals retrauen al món àrab no haver fet prou en la lluita contra els extremistes.

—En alguns països, certament, no s'ha mirat gaire prim, perquè ningú no sabia ben bé com afrontar el problema. En altres indrets el tema havia esdevingut tabú, si més no fins a l'11 de setembre. Val a dir que és un gran motiu de preocupació el fet que gent com ara Bin Laden haja declarat el cristianisme com el seu enemic, de la mateixa manera que alguns predicadors cristians radicals declaren enemic l'islam.

—S'ha disfressat un parell de vegades per mesclar-se entre el poble, tal com en altres temps feia Harun al-Rashid. Encara ho fa?

—L'última vegada va ser fa un mes. M'interessa comprovar quin és el tracte que hi ha entre els servidors de l'estat que treballen a consciència i els ciutadans. Vaig robar unes quantes actes en una oficina de l'autoritat tributària i les vaig tornar al director del departament per correu. Com és possible que ningú no m'ho impedira?

Hans Hoyng

Volkhard Windfuhr

© Der Spiegel-EL TEMPS

Traducció: Joan Martínez Terrones